

1. Obiekt

2. Czas powstania

3. Miejscowość

MAUZOLEUM ADAMA ŻEROMSKIEGO

1922 r.

NAŁĘCZÓW

4. Adres
ul. S. Żeromskiego 8
24-140 Nałęczów.

nr hipoteczny

lub. ewid. gruntów

5. Przynależność administracyjna

województwo **lubelskie**

gmina **Nałęczów** *pow. puławski*

6. Poprzednie nazwy miejscowości

J.W.

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo **lubelskie**

powiat **Puławy**

8. Właściciel i jego adres
Muzeum Lubelskie w Lublinie
ul. Zamkowa 9
Lublin.

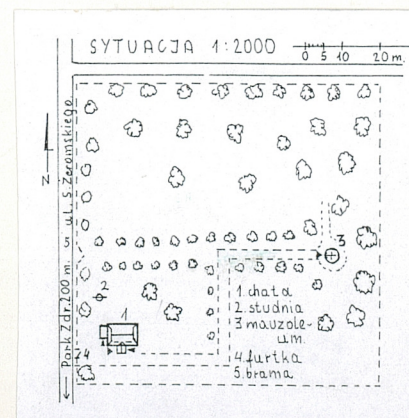
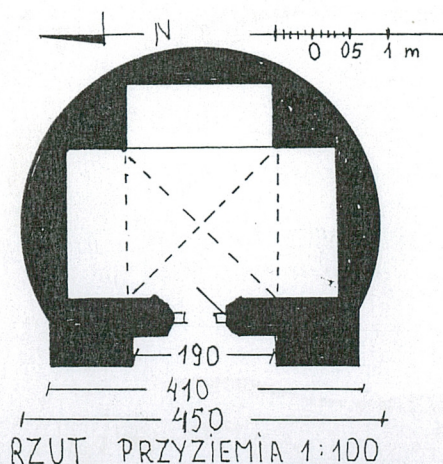
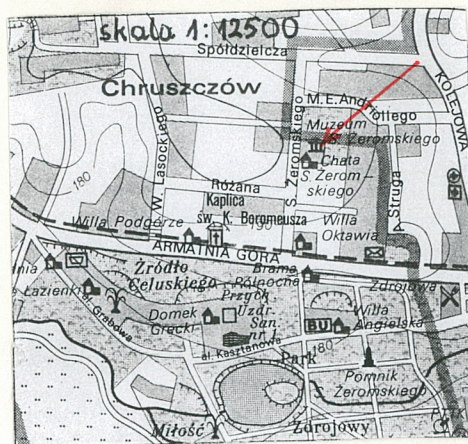
9. Użytkownik i jego adres
Muzeum S. Żeromskiego
ul. S. Żeromskiego 8
24-140 Nałęczów

10. Rejestr zabytków

Nr **A/824** data **27.08.1981 r.**

Fot. 1. Widok od frontu.

Obiekt wybudowany w 1922 r. wg projektu Jana Koszczyc-Witkiewicza. Budowę prowadził majster Piotr Łuka z Wąwolnicy. W 1922 r. do mauzoleum przeniesiono trumnę ze zwłokami Adama Żeromskiego. Obiekt zachowany w pierwotnym stanie.

Sytuacja: Obiekt usytuowany w centrum Nałęczowa, na wsch. stoku Armatniej Góry. Ok. 200 m. na pn. od drogi Lublin-Kazimierz i Parku Zdrojowego. Działka zlokalizowana po wsch. stronie ul. Żeromskiego. Mauzoleum zlokalizowane w pn.-wsch. części działki, w odl. ok. 60 m. od ulicy. Przy ulicy, w pd.-zach. części działki znajduje się "chata"-muzeum Żwromskiego. Za "chatą" od pn. znajduje się studnia. W otoczeniu mauzoleum okazałe dęby i świerki. Od ulicy do mauzoleum prowadzi aleja obsadzona tujami. Ponadto wzdłuż zach. granicy działki kilka pomnikowych okazów topoli białolistnej i puków, od pn. lipowa aleja. Całość od zach. ogrodzona płotem sztachetowym z pozostałych stron drucianą siatką.

Materiał, konstrukcja, technika: Mauzoleum w całości zbudowane z białego, łupanego kamienia wapiennego, łączonego zaprawą cementowo-wapienną. Poza fasadą korpus budowli prawie na całej wysokości pokryty ceramiczną dachówką "holenderką". Szyby okienne i witraż oprawione w ołów. Wnętrze przykryte sklepieniem krzyżowo-żebrowym, otynkowane z klinkierową posadzką. Sarkofag marmurowy. Futryna drzwi drewniana, zamknięta ostrołukowo. Drzwi drewniane, jednoskrzydłowe. Okna również zamknięte ostrymi łukami.

Rzut: Obiekt założony na planie koła prosto ściętego od strony zach. Jednoprzestrzenny, z prostokątną niszą grobową wybraną w grubości muru na wsch. i dwiema analogicznymi, pustymi niszami po bokach.

Bryła: Obiekt o bryle zwartej, zbliżonej do stożka, którego jedna ze ścian/zach./ prosto ścięta stanowi trójkątną elewację. W górnej części elewacji tylnej trójkątny szczyt. Powierzchnie boczne i tylna urozmaicone poprzez nieznaczne zróżnicowanie grubości muru, tworząc niewielkie nakładające się na siebie uskokowo płaszczyzny. Partie pokryte dachówką rozdzielone są szerokim pasem muru w dolnej strefie i wąskimi pasami w górnej. Po bokach wyodrębnione murowane powieki.

Elewacje: Elewacja frontowa wykonana z białego kamienia, jednoosiowa, zakomponowana w formie trójkąta. Po bokach oszkarpowana do 2/3 wysokości, szkarpy pokryte dachówką. Na osi przyziemia zamknięty ostrołukowo otwór wejściowy. Drzwi drewniane, jednoskrzydłowe, zamknięte również ostrołukowo, o przeszklonym przezroczystym szkłem polu środkowym podzielonym ukośną kratownicą. Powyżej trzy bardzo wąskie, wysokie okna w formie ostro zakończonych szczelin przeszklonych szkłem przezroczystym. W szczycie trzy wąskie zagłębienia w murze ułożone w motyw wschodzącego słońca. Całość zwieńczona metalowym krzyżem. Elewacje boczna i tylna pokryte dachówką rozdzieloną szerokim pasem muru w dolnej strefie. W elewacji tylnej trójkątny murowany szczyt z ostrołukowym okienkiem na osi. W elewacjach bocznych rodzaj powiek, których pola wypełnione murem i przeprute niewielkimi ostrołukowymi świetlikami.

Wnętrze: Jednoprzestrzenne nakryte ostrołukowym sklepieniem. Nisze zamknięte ostrołukowo. W niszy naprzeciwko drzwi sarkofag z czarnego marmuru kieleckiego ze złoconym napisem:

D.O.M.

ś.p.

ADAM ŻEROMSKI

Urodzony dnia 5 września 1899 roku

w Warszawie

Zgasił dnia 30 lipca 1918 roku

w Nałęczowie

BOŻE PRZYTUŁ DO ŁONA JEGO CZYSTĄ DUSZĘ

Nad sarkofagiem drewniana kapliczka-ołtarzyk proj. Kazimierza Młodzianowskiego, nad nią, otwór okienny z witrażem. c.d. na wkładce

14. Kubatura 48 m. ³	15. Powierzchnia użytkowa 8 m. ²	16. Przeznaczenie pierwotne mauzoleum	17. Użytkowanie obecne mauzoleum
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.)		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Ogólny stan zachowania całości dobry.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie brak			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst .....mgr K. Słowik. 09. 2001. r.....
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki .....J. W.....
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. ....J. W.....
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów .....W. O. S. O. Z. Lublin.....

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

22. Bibliografia

Mironowicz-Panek M: Muzeum Stefana Żeromskiego w Nałęczowie.
Lublin 1993.
Leśniakowska M: Architekt J. Koszczyc-Witkiewicz/1881-1958/
i budowanie w jego czasach.
Warszawa 1998.

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

Wkładka nr 1.

1. Miejscowość Nałęczów
2. Gmina Nałęczów
3. Województwo lubelskie

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)
MAUZOLEUM ADAMA ŻEROMSKIEGO

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
c.d.p.13. 10 fotografii.

Witraż wg. akwareli Adama Żeromskiego zaprojektował Tymon Niesiołowski, a wykonano go w Zakładzie Witraży S.G. Żeleńskiego w Krakowie w 1921 r. Nisze boczne puste.
Instalacje: Brak.

Fot.1. Widok od wsch.

Fot.2. Widok od pn.

Widok od pd.-wsch.

Fot.4. Drzwi.

Wkładkę założył: K.Słowik.09.2001 r.
(imię, nazwisko, data)

W.O.S.O.Z.Lublin.

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Fot.5.Boczne okienko.

Fot.6.Sarkofag.

Fot.7.Aleja przed mauzoleum.

Fot.8.Witraż.

Fot.9.Kapliczka.

Fot.10.Sklepienie.

